

Riigihangete Vaidlustuskomisjon
Tartu mnt 85, Tallinn 10115

30.01.2024

Esitatud e-kirja teel

AKTSIASELTS HELMES TÄIENDAV SEISUKOHT

Riigihange: „Äritegevuseks tegevusloa taotlemise ja majandustegevusteate esitamise analüüs ja arendus“ (viitenumber 271155)

Vaidlustaja: **Wisercat Estonia OÜ**
Registrikood 14133207
aadress Lelle 24, 11318 Tallinn

Krabu Grupp OÜ
Registrikood 12249934
Järvevana tee 9, 11314 Tallinn

Lepinguline esindaja: vandeadvokaat Erki Fels
vandeadvokaadi abi Gregor Saluveer
Advokaadibüroo PricewaterhouseCoopers Legal
Tatari 1, 10116 Tallinn
E-post ee_menetlus@pwc.com

Hankija: **Riigi Infosüsteemi Amet**
Registrikood 70006317
aadress Pärnu mnt 139a, 15169 Tallinn

Hankija esindaja: Nataly Sonk-Bahharev
hankejurist
E-post: Nataly.Sonk-Bahharev@ria.ee

Kolmas isik: **AKTSIASELTS HELMES**
Registrikood 10364097
aadress Lõõtsa 6, 11415 Tallinn

Lepinguline esindaja: vandeadvokaat Kadri Matteus
Advokaadibüroo Matteus OÜ
Tartu mnt 82, Tallinn 10112
E-post kadri@abmatteus.ee

TAOTLUSED:

1. Mõista Wisercat Estonia OÜ ja Krabu Grupp OÜ-It välja AKTSIASELTS HELMES lepingulise esindaja täiendav kulu summas 230 eurot.

1 ASJAOLUD

- 1.1 Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi ka **hankija**) korraldas raamlepingu „Riigiportaali arendus- ja hooldustööd“ (viitenumbri 251491) alusel minikonkursi „Äritegevuseks tegevusloa taotlemise ja majandustegevusteate esitamise analüüs ja arendus“ (viitenumber 271155) (edaspidi ka **riigihange**).
- 1.2 09.01.2024 tunnistas hankija edukaks AKTSIASELTSI HELMES (edaspidi ka **kolmas isik**) pakkumuse 94,92 hindepunktiga. Wisercat Estonia OÜ ja Krabu Grupp OÜ (edaspidi ka **vaidlustaja**) pakkumusele omistati 92 hindepunkti.
- 1.3 Vaidlustajad esitasid 15.01.2024 vaidlustuse taotledes kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamist argumendil, et nende pakkumust on hinnatud vastuolus hindamiskriteeriumitega.
- 1.4 VAKO teavitas 16.01.2024 kirjaga nr 12.2-10/8 hankijat ja kolmandat isikut vaidlustuse esitamisest ning andis vaidlustusele vastamiseks tähtaja 19.01.2024.
- 1.5 Hankija vastas vaidlustusele 19.01.2024. Kolmas isik, teadmata hankija põhjendusi ning vaidlustajate vaidluse all oleva proovitöö sisu, piirdus 19.01.2024 vastuses lühikese vastuväitega vaidlustusele.
- 1.6 Olles tutvunud vaidlustuse ja hankija seisukohaga, esitas Kolmas isik 25.01.2024 täiendava seisukoha, milles jõudis kokkuvõtlikult seisukohale, et hankija tegevus minikonkursi läbiviimisel on olnud õiguspärane, kooskõlas riigihangete seaduse ja raamlepinguga. Vaidlustuse rahuldamiseks puudub alus.
- 1.7 Vaidlustaja esitas samuti 25.01.2024 täiendava seisukoha, millele vastamiseks andis VAKO tähtaja 30.01.2024. Käesolevaga vastab Kolmas isik sellele seisukohale.

2 KOLMANDA ISIKU SEISUKOHT VAIDLUSTUSE OSAS

- 2.1 **Hankija on täitnud oma põhjendamiskohustuse ning vaidlustaja on kaotanud 8 punkti kriteeriumi „Proovitöö“ alamkriteeriumis 3 õiguspäraselt, kooskõlas hindamismetoodikaga**
  - 2.1.1 Kolmas isik ei nõustu vaidlustaja 25.01.2024 täiendava seisukoha p-s 4 esitatud hinnanguga, mille kohaselt hankija põhjendused pinnapealsed, kahe lakoonilise põhjendusega ning mistõttu on hankija alles vaidlustusmenetluses asunud täitma oma põhjendamiskohustust. Vaidlustuses esitatud vastuväiteid ei saa pidada põhjenduste täiendamiseks.
  - 2.1.2 Riigikohus on asjas 3-20-1198 punktis 21 leidnud üheselt, et hankijal on kohustus esitada pakkujale andmed, mis andsid edukale pakkujale eelise võrreldes ebaeduka pakkujaga. Riigikohus leidis, et „Seejuures on **piisav**, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, **millistele alustele hankija otsustused tuginevad** (kolleegiumi otsus asjas nr 3-3-1-45-12, p 29).“ Riigikohus täpsustas, et hankijal on **õigus** otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Kolmas isik on seisukohal, et RHAD-s kehtestatud hindamismetoodika on täpne, mis isenesest aitab tagada piisava läbipaistvuse ka olukorras, kus hankija põhjendab lühidalt ja konkreetselt puuduseid töös.
  - 2.1.3 Lisaks pöörab Kolmas isik tähelepanu ka sellele, et isegi hankija vaidlustuse vastusega tutvumise järel ignoreerib vaidlustaja hankekomisjoni ülejäänud põhjendusi, millele Kolmas isik viitas 25.01.2024 vaidlustuse vastuse peatükis 2.5.

2.1.4 Kokkuvõtlikult ei ole hankija eksinud oma põhjendamiskohustuse täitmisel, selgitades vaidlustusmenetluses väga kitsalt üksnes otsuse raames esitatud põhjendusi ilma mistahes täiendavate põhjendusteta vaidlustaja pakkumuse osas. Kõik, millele hankija tugineb vastusena vaidlustusele, on tuvastatav hankija tehtud otsusest.

2.1.5 Hankija on viinud seega hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid, § 30 lg 9 p 4 ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel. Seega ei ole ka põhjendatud vaidlustaja vaidlustus ning see tuleb jätta rahuldamata.

2.2 Vaidlustaja projektiplaani ei tulene selgelt, millal tööd üle antakse

2.2.1 Kolmas isik jääb juba varasemalt selgitatu juurde, et pakkuja hoolsuskohustuseks on selge ja üheselt mõistetava pakkumuse esitamine, mille vastu vaidlustaja on käesoleval juhul eksinud. Kuigi Kolmas isik ei ole saanud tutvuda tervikliku projektiplaaniga, siis osas, millega on võimalik tutvuda, on Kolmas isik tuvastanud hankija selgituste asjakohasuse.

2.2.2 Vaidlustaja on 25.01.2024 täiendavas seisukohas leidnud, et „Kuigi hindamismetoodika järgi saab 12 punkti anda mh siis, kui „[projektiplaani] vajab mõningast täiendamist või selgitamist“, ei saa igasugune subjektiivne ebaselgus anda hankijale õigust pakkuvalt punkte maha võtta.“ Kolmas isik sellega ei nõustu – vaidlustaja ei ole täitnud objektiivselt eelduseid, mis olid vajalikud hindamismetoodika kohaselt 20 hindepunkti saamiseks. Hankijal oli kohustus lähtuda RHAD-s sätestatud hindamismetoodikast ning selle piiresse hankija ka jäi. Kohtupraktikas on leitud (VaKo 13.08.2020 otsuse nr 159-20/220288 p 12), et „Asudes vaidlustaluste punktide õiguspärasust järjekorras hindama, tuleb sissejuhatavalt märkida, et **proovitöö hindamise puhul ei ole tegemist arvametele põhineva ja läbinisti objektiivse hindamisega nagu seda on nt mingite maksumuste kõrvutamise**. Tegemist on loovtöö kvaliteedi hindamisega, mis juba olemuslikult **kätkeb endas teatud subjektiivsuse elementi ja hinnanguruumi**. Neil asjaoludel tuleb hankija hinnangute õiguspärasuse kontrollimisel arvestada, et **hankijal oli proovitööde hindamisel lai kaalutusruum**. Vaidlustus- ja kohtupraktika järgi ei saa vaidlustuskomisjon asuda teostama kaalutusõigust hankija eest, st hakata ise pakkumusi hindama (nt vaidlustuskomisjoni otsus asjas nr 64-18/192746, p 25; Tallinna Ringkonnakohtu otsus asjas nr 3-15-2102, p 25). Vaidlustuskomisjon saab kaalutusotsuste puhul kontrollida üksnes asjaolude sisulist paikapidavust ning seda, kas hankija on järginud menetlusnorme ja ei ole teinud ilmselget kaalutusviga (vrd vaidlustuskomisjoni otsus asjas nr 98-18/194709, p 29).“ Seega ei ole võimalik hankekomisjonil ette heita projektiplaani hindamisel tuvastatud ebaselguse välja toomisel tehtud kaalutusõiguse rikkumist ja hindamismetoodikale tuginedes selle eest hindepunktide maha arvestamist. Hankekomisjonil oli lai kaalutusruum hindamismetoodika piirides ning hankekomisjon ei ole mistahes kaalutusvigu teinud.

2.2.3 Kolmas isik jääb selle juurde, et hankekomisjon on viinud hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel.

2.3 Funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuete kontroll on planeeritud projekti lõppu

2.3.1 Kolmas isik ei nõustu vaidlustaja väidetega, mille kohaselt hankija mõõnis vastuses vaidlustusele, et vastavuskontrolli teostatakse siis läbivalt projekti jooksul. Hankija selgitas, sarnaselt Kolmanda isiku arusaamisele, et hoolimata funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuetega arvestamisest läbivalt, oli vajalik planeerida ka mõistlik aeg nende nõuete täitmise kontrollimiseks. Vastav ajahetk on Kolmandale isikule kättesaadavate andmete kohaselt puudu, mistõttu oli hankekomisjon õigesti tuvastanud, et hoolimata läbivast nõuetega arvestamisest on planeeritud nende reaalse kontrollimine alles projekti lõpus.

- 2.3.2 Eelnevale vaidlustaja tegelikkuses vastu ei vaidle, leides 25.01.2024 seisukoha punktis 19, et „Nimetatud peatükis on selgelt väljendatud, et peale projekti üleandmist 23.08.2024 tegeletakse ainult vastavustabelite täitmisega.“ See on väga konkreetne viide sellele, millal hakatakse vastavuskontrolli tegelikkuses teostama, mistõttu on hankekomisjoni hinnang objektiivselt selles küsimuses igati õiguspärane - enne projekti lõppu vastavutsingimusi kontrollima ei asuta.
- 2.3.3 Kolmas isik jääb selle juurde, et hankekomisjon on viinud hindamise läbi arvestades hindamismetoodikat, raamlepingut, RHS § 3 põhimõtteid ega ole teinud mistahes vigu hindamismetoodika tõlgendamisel.

3 LEPINGULISE ESINDAJA KULUDE NIMEKIRI

- 3.1 Kolmas isik taotleb vaidlustajatelt lepingulise esindaja täiendavate kulude summas 230 EUR (ilma km-ta) välja mõistmist. Kokku on lepinguline esindaja teinud täiendavalt tööd 1,5 h keskmise tunnihinnaga 153,33 eurot, millele lisandub käibemaks. Tööd on teinud vandeadvokaat Kadri Matteus ja büroo jurist Merily Rool.
- 3.2 Advokaadibüroo teise advokaadi/juristi tehtud töö on omistatav lepingulisele esindajale. Kohtupraktikas väljakujunenud põhimõtete kohaselt on lepingulisel esindajal lubatud kasutada õigusteenuse osutamisel sama büroo juristide abi ning advokaadibüroo teise advokaadi või juristi poolt tehtud töö on omistatav esindajale, kes lõppastmes esindatava nimel vastavad dokumendid kohtule esitas (vt nt 9.12.2021 RKKKo 1-20-2473, p 8; 10.05.2021 TlnRngKm 2-18-6875 p 14.1; 19.06.2017 TlnRngKm 2-14-58361 p 21; 09.11.2021 TlnRngKo 2-20-3645 p 21; 16.11.2017 TlnRnKo 3-16-137 p 14; 31.08.2017 TlnRnKm 3-17-1495 p 10, 7.04.2015. a TlnRnKm 3-13-1612/54, p 13).
- 3.3 Kolmanda isiku lepingulise esindaja detailne kulude nimekiri on lisatud lisana 1.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Kadri Matteus
vandeadvokaat
AKTSIASELTS HELMES lepinguline esindaja

Lisad:

1. Aruanne